

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada Library

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК VIII

Ч. 62 (805)

ВІСНОК, 25. ТРАВНЯ 1926.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, MAY 25th, 1926.

No. 62 (805)

VOL. VIII

ПІСУДСКІ І ПАДЕРЕВСЬКІ КАНДИДАТАМИ НА ПРЕЗИДЕНТА.

Чотири партії лівої в польському союмі заявили за вибором генерала Пісудського президентом Польщі.

Варшава, 22. травня. — Газета "Польська Збройна", яка стоїть близько до генерала Пісудського, повідомляє, що він буде кандидатом на президента Польщі.

В Познані поліція сконфіскувала "Кур'єр Познанський", орган національних демократів, за гострий напад на Пісудського.

Берлін, 22. травня. — Депеші з Варшави до "Цейтунг Тагесблят" повідомляють, що Ігнаці Ян Падеревський, відомий північ, буде кандидатом на президента польської республіки.

Нью Йорк, 22. травня. — Ігнаці Ян Падеревський, відомий північ і бувший прем'єр Польщі, відплив сьогодні на кораблі "Париж" до Франції.

Варшава, 21. травня. — Чотири партії лівої в союмі — соціалісти, радикальна селянська партія, радикальна партія "Визволені" і партія праці — заявили за вибором Пісудського президентом Польщі.

Дотепер Пісудські не заявили, чи годяться бути кандидатом на президента.

Провідником партії праці є прем'єр Бартець.

ПЕРЕГОВОРІ ПОЛЬСЬКИХ КОНСЕРВАТИВІВ З УРАДОМ ФРАНЦІЇ.

Праві партії домагаються, щоб національне зібрання для вибору президента було скликане поза Варшавою.

Познань, Польща, 21. травня. — До Познаня з'їждяться провідники правих партій на конференції. В той сам час висилатися тайних агентів до Парижа для переговорів з французьким урядом.

Секретар президента сенату Тромпчинського повідомив вчора з Парижа. Він відмовився торувати про шість своїх поїздок, однак признався, що їздив до Парижа.

Провінція Познань є державою в державі і завдає своїми справами незалежно від Варшави.

Військовий гарнізон скріпляється, хоч урядники цієї консервативної твердині заперечують.

що планується контрреволюція. Патріотичні товариства й ветеранські та студентські організації горячково приготувалися на всякий випадок.

Домагання лівих правих партій є такі: 1) національне зібрання для вибору президента повинно бути скликане поза Варшавою; 2) новий президент повинен мати довіру цілої нації й не може бути активно зв'язаний з політикою; 3) до кабінету не можуть входить такі "революціонери", як ген. Пісудський, але не політичні особи.

Консерватисти кажуть, що диктатура Пісудського означає горожанську війну й виставляє Польщу на напад.

ПОЗНАНЬ МОЖЕ ВІДІРВАТИСЯ ВІД ПОЛЬСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ.

Варшава, 22. травня. — Заходить безпека, що на випадок перемоги соціалістів при загальних виборах Познань відірветься від польської республіки. Такий крок може привести до контрреволюції.

Консерватисти в Познані й Варшаві протидіють скликанню національного зібрання у Варшаві для вибору нового президента. Вони кажуть, що Варшава вигадкає тепер як у

зроений табір і вибір президента не може бути безстороннім. Ліві партії не хочуть скликати зібрання поза Варшавою.

З огляду на консервативну більшість в союмі, соціалісти домагаються розв'язання союму й переведення нових виборів. Пісудський думає так поступити, якщо союмі не перегоросе урядом. Однак в той сам час він каже, що великі ріжніці між Пісудським а соціалістами.

НАЦІОНАЛЬНЕ ЗІБРАННЯ СКЛИКАЄТЬСЯ НА ДЕНЬ 31. ТРАВНЯ.

Варшава, 22. травня. — Скликання національного зібрання для вибору нового президента на місце Войцеховського, що зрезигнував від напором Пісудського, рішено відложити до 31. травня. Зібрання буде скликано у Варшаві.

Це оповіщення прийшло зовсім несподівано, бо конституція вимагає, щоб національне зібрання (союмі і сенат засідали разом) було скликане найменше два тижні після уступлення президента.

Рішення відложити скликання національного зібрання за

падо вчора вечером на конференції польської директорії генерала Пісудського, тимчасового президента Ратая й прем'єра Бартеця. Як причину відложення подано те, що директорія не змогла прийти до порозуміння з трома партіями правими.

Французи зловили провідника РІФІВ? Танжер, Мароко, 22. травня. — Французи хваляться, що зловили провідника Ріфів Абд-ель-Кріма та його родину.

Кук про значіння боротьби британських майнерів

СЕКРЕТАР БРИТІЙСЬКОЇ МАЙНЕРСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ КАЖЕ, ЩО ПОРАЖКА БРИТІЙСЬКИХ МАЙНЕРІВ ВІДБІТЬСЯ НА РОБІТНИКАХ ЄВРОПИ І АМЕРИКИ. — БРИТІЙСЬКЕ ВУГІЛЛЯ БУДЕ ІМПОРТОВАНО ДО ЄВРОПИ І ВЛАСНИКИ КОПАЛЕНЬ В ІНШИХ КРАЇНАХ ЗНИЖАТЬ ПЛАТНЮ.

Лондон, 21. травня. — А. Дж. Кук, секретар британської Майнерської Федерації, представив вчора в інтерв'ю широке поле майнерського спору в Англії. Він сказав:

"Боротьба британських майнерів є такою, що дотикає не лише всіх робітників Великої Британії, але й відібється негайно на робітниках, головю майнерах, Європи й Америки. "Генеральний страйк був доказом, що британські робітники зрозуміли, що поразка майнерів буде означати поразку цілого руху британської робітничої класи.

"Першим ефектом такої поразки на континенті буде збільшена конкуренція в продажі вугілля, бо знижка платні майнерів у Британії буде означати

дальше пониження ціни.

"Дальше, британське вугілля буде тоді імпортоване (довозуване) до Франції, Бельгії, Німеччини, Голландії й Данії по цінах, понижє яких закордонні майнери не зможуть його продавати.

"Це негайно витворить ситуацію, в якій власники копалин використовуватимуть нагоду, щоб знизити платню майнерам в закордонних країнах. Антагонізм між урядами, витворений в такий спосіб, може привести навіть до війни.

"Після поразки майнерів наступлять також грізні політичні наслідки, а це наступ на платню і спроба зломити силу трейд-юніонізму та розірвати міжнародні зв'язки робітників по цілому світі".

ВІДКИНУЛИ ПРОПОЗИЦІЮ БАЛДВИНА.

Лондон, 21. травня. — Власники копалин вислали сьогодні відповідь на пропозиції прем'єра Балдвина в справі про загодження страйку.

Вони сильно виступають проти всякого вмишування уряду до вугільної індустрії і настоюють, що одним виходом з положення є заведення 8-годинного дня праці.

Власники копалин кажуть, що пропозиції Балдвина, як і рекомендації королівської вугільної комісії, обмежили би свободу адміністрації й змінили би видатність індустрії.

Вони кажуть, що заведення 8-годинного дня праці зменшило би кошти продукції. Тепер в майнах обов'язує 7-годинний день праці.

НЕЩАСЛИВІ ВИПАДКИ В РАД. СОЮЗІ.

Москва, 20. травня. — В трох нещасливих випадках в ріжних частих Радянського Союзу згинulo вчора 36 людей.

На ріці Суцька близько Махачкелі, бувшого Петровска, затонув пором і разом з ним втопилося 19 людей. Одинадцять осіб врятувано.

В фабриці Прибалт недалеко Москви пересовувано тяжку

машинерію з одного місця на друге, підчас чого машинерія зачепила за сильний електричний провід і 15 робітників було убитих а 13 ранених.

Недалеко Харкова розбився пасажирський аероплан, що летів з Москви до Тіфлісу, підчас чого згинulo двоє чоловіків. Один з них був членом редакційної колегії "Правди".

РІЖНІ ВІСТІ.

ПРОТЕСТАНТСЬКИХ ПОПІВ ТАКОЖ ДЕПОРТУЮТЬ.

Місто Мексико, 22. травня. — Міністер внутрішніх справ Теїда оголосив заяву, що всі чужинські протестантські попи, що не повинуються конституції й законам країни, будуть депортовані.

Це означає, що всі чужинські попи, католицькі й протестантські, мусять застановити релігійну діяльність, або опустити країну.

МЕЗОПОТАМІЮ НАВИСТИЛИ ВЕЛИКІ ПОВІНІ.

Басра, Ірак, 21. травня. — Північно-західню Мезопотамію навістили великі повіні, які зробили засівом багато шкоди. Місто Рамаді цілком окружене водою.

Депеші з Багдаду, який навістила недавно повінь, повідомляють, що там вибухнула морова зараза. За тиждень померло 29 осіб.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЛЯ БОРЬБИ З ФАШІЗМОМ.

Прага, 18. травня. — Тут повстала організація, зложена з бувших легіонерів, учителів і пропів, яка поставила собі за ціль боротися з фашизмом, що почав запускати коріння між чеським народом.

ТРОК УБИВ 12-ЛІТНЬОГО ХЛОПЦА У ВІННІПЕГУ.

Минулої п'ятниці по полудні переїзджаючи трок убив на смерть Стефана Скігара, 12-літнього школяра з Елмвуд, який продавав у Вінніпегу газети. Нещаслива пригода мала місце на перехрестю вулиць Мейн і Генрі.

Наочні свідки кажуть, що хлопчина, побачивши косяк трактора на другому боці вулиці, почав бігти до нього, очевидно не зауваживши над'їжджаючого трока, і просто влетів під колеса трока.

ДЖОНСОН-ГІКС ПРО ТРЕТІЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

Лондон, 21. травня. — Сер Вільям Джонсон-Гікс, британський міністер внутрішніх справ, виголосив перед великою радою Примровз лігії промову, в якій заявив, що Третій Інтернаціонал в Москві пробує знищити британську конституцію.

Джонсон-Гікс сказав, що Третій Інтернаціонал стоїть у тісних зносинах з радикальним крилом британських трейд-юніоністів і що ціллю цього контакту є повалення теперішньої форми уряду у Великій Британії.

ІТАЛІЙСЬКІ ФАШІСТИ ЗАБОРОНЯЮТЬ СТРАЙКИ.

Рим, 19. травня. — Фашисти покликали до життя нову державну установу, названу міністерством корпораций, яка буде мати нагляд і контролю над всею італійською індустрією.

Протифашистські організації робітників і капіталістів мають бути розв'язані. На їх місце повстане 13 нових організацій, які будуть обіймати робітників і фабрикантів. Для вирішення спорів між робітниками а працьодавцями назначено спеціальні суди.

Робітники, що вийдуть на страйк, який не буде дозволений, зглядно оправданий судом, будуть карані в'язницею. Закон відноситься також до умов робітників.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК НА КУБІ ПОШИРЯЄТЬСЯ.

Гавана, Куба, 18. травня. — Генеральний страйк на Кубі поширюється й приймає грізний характер. У двох провінціях, де вибухли поважні заворушення, проголошено воєнний стан.

Залізнична комунікація, яка є обмежена до курсування кількох потягів, відбувається під охороною війська.

В наслідок проголошення воєнного стану конференція залізничників не відбудеться.

УРЯД МАРКСА НАЗНАЧИВ ДЕНЬ РЕФЕРЕНДУМУ.

Берлін, 18. травня. — Новий уряд Маркса назначив день 20. червня на всенародне голосування над питанням, чи бувший кайзер і його родина мають бути винесені зі своїх маєтків.

В ЕКСПЛОЗІЇ В ГАСЛЬОХУ ЗГІНУЛО 9 ОСІБ.

Гасльох, Баварія, 21. травня. — Підчас вчорашньої експлозії в фабриці пороху згинulo дев'ять осіб, з того чотири жінокі робітниці. Щонайменше 12 ранених зі всіх 50 не вийдуть.

Експлозія була четвертою з ряду за останніх 22 роки. На місці, де стояла фабрика пороху, є тепер лише велика яма.

НОВИЙ ПРЕМ'ЄР В ГРЕЦІЇ.

Атени, Греція, 16. травня. — Президент Пангальос покликав на прем'єра генерала Параскевалопольса й поручив йому утворити новий уряд та перевести вибори до парламенту.

Новий прем'єр був за уряду Венізелоса головним командантом грецької армії.

ФРАНЦУЗИ І СИРІЙСЬКІ ПОВСТАНЦІ ЗАКЛУЧИЛИ ПЕРЕМИР'Я.

Підписання миру є лише справою днів. — Французькі мирові пропозиції дають Сирії все, за що вони билися.

Париж, 22. травня. — Франція й сирійські повстанці заставили кровопролиття й терор багатьох місяців підписанням перемир'я між тимчасовим урядом в Дамаску а французькою владою.

Представники уряду повести до повстанців провідників 10 пропозицій, і висловлюють надію, що підписання трітнього миру є лише справою днів.

Пропозиції дають повстанцям все, за що вони билися, і звучать так:

- 1) Дозвіл на скликання конституційного зібрання, опертого на національній суверенності.
- 2) Мандат буде продовжений на 30 років, подобно як мандат Великої Британії над Мезопотамією.
- 3) Забезпечення єдності Сирії.
- 4) Загарантування єдиного судівництва в Сирії.

5) Дозвіл на формування національної армії з поступальною евакуацією Сирії Французами.

6) Сирія має вступити до Ліги Націй на таких самих умовах як Ірак.

7) Деревлення грошевої реформи.

8) Загальна амністія для всіх повстанців, за винятком тих, що є обвинувачені за приватне убійство й грабжі.

9) В Дамаску зноситься стан облоги. Касується також наложений відшкодування.

10) Допомога жертвам війни.

Єрусалим, 21. травня. — Повідомляють, що 200 збунтованих друзів заатакували Баальбек в Сирії і спалили державні будинки.

Депеша з Дамаску каже, що сирійський національний уряд назначив нову делегацію для заключення миру з Друзами.

КОМУНІСТИ ПРОБУВАЛИ УТВОРИТИ РАДЯНСЬКУ РЕСПУБЛІКУ.

Лондон, 21. травня. — Варшавський кореспондент "Дейлі Мейл" повідомляє, що в околиці Вільна комуністи пробували утворити радянську республіку, однак поліція стріляла на них з криків і удамренила їх заміри.

Комуністи вивисли були червоці прапори, на яких відбилися серп і молот. Після сильної стрілянини з криків, поліція перевела багато арештувань і розігнала решту комуністів.

Берлін, 22. травня. — Спеціальна депеша до "Фоссіне Цейтунг" каже, що уряд Пісудського, побоюючися нагайної контрреволюції, видав розпо-

рядок, щоб всі цивільні мешканці віддали до 24. травня свою зброю під загрозою арештування.

Поліція перешукує всі дома, які підозрівала, що в них переховується зброя.

Берлін, 18. травня. — Провінційний союмі на Горшнюму Шлеску заявив проти його польського уряду, що повстав в наслідок перевороту Пісудського.

Посли правниці й центра заявили, що будуть бойкотувати сесію союмі й сенату, коли вона буде скликана Пісудським для вибору нового президента.

ЗАПИТИ РОБІТНИЧИХ ПОСЛІВ У ДОМІНІАЛЬНОМУ ПАРЛЯМЕНТІ.

Оттава, 21. травня. — А. А. Гікс, робітничий посол з північного Вінніпегу, запитав вчора в парламенті, чи уряд знає, що Бритіш Емпайр Стіл Корпорейшен оголосила за 100 майнерами, що мали б бути вислані в Вінніпегу до Нової Скошії, в той час як сотки її сотки майнерів у тій провінції є без роботи.

Міністер праці Дж. С. Еліот сказав, що нічого не знає про це й розслідує справу.

Дж. С. Вудсворт, робітничий посол з північно-центрального Вінніпегу, запитав, що думає про бити заступник міністра імміграції з пропозицією державної агенції праці, яка хоче справедливо європейських майнерів до Нової Скошії.

Міністер Чарлс Стюарт відповів, що йому нічого не відомо про таку пропозицію. Без огляду на те, хто зробив пропозицію, вона остаточно була би прийшла до нього по дозвілі.

ОФІЦІАЛЬНІ ЧИСЛА ПРО ІМІГРАЦІЮ.

Оттава, 22. травня. — Департамент імміграції й колонізації оголосив урядові числа про імміграцію, з яких виходить, що імміграція за березень 1926 року була більш як два рази така велика, як за березень 1925-року.

Всіх іммігрантів прибуло за березень 1926 року 15,229, а за березень 1925-року — 6,575. Імміграція за лютий майже також подвоїлася в порівнянні з

минулим роком. В лютому цього року прибуло 4,396 іммігрантів, а в лютому минулого року — 2,210.

В кожному місяці, почавши від листопада, імміграція була більша, ніж в тому самому місяці рік тому й назад, однак число за цілий фискальний рік є менше в порівнянні з попереднім фискальним роком. Ці числа представляються так:

90,064 і 111,362.